

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mk 8, 27-35

Évközi 24. vasárnap („B” év)

Aki elveszíti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Aki elveszíti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt

Abban az időben Jézus elment tanítványaival Fülöp Cezáreájának vidékére. Útközben megkérdezte tanítványait: „Kinek tartanak engem az emberek?” Azok így válaszoltak: „Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások valamelyik prófétának.” Erre megkérdezte tőlük: „Hát ti mit mondotok, ki vagyok?” Péter válaszolt: „Te vagy a Messiás!” Ekkor Jézus a lelkükre kötötte, hogy ne szóljanak erről senkinek. Ezután arra kezdte tanítani őket, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad. Ezt egészen nyíltan megmondta.

Erre Péter félrevonta és szemrehányást tett neki. De ő hátrafordult, ránézett tanítványaira, és így korholta Pétert: „Távozz tőlem, sátán, mert nem Isten szándéka szerint gondolkodsz, hanem emberi módon.” Majd összehívta a népet és tanítványait, s így szólt hozzájuk: „Ha valaki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét, és kövessen. Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, de aki elveszíti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

²⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;

És eltávozott Jézus és a tanítványai Fülöp Cezaréájának környékére, és az úton megkérdezte a tanítványait mondva nekik: „Kinek mondanak az emberek engem?”

²⁸ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἥλιαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν.

Azok pedig mondták neki mondván: „Keresztelő Jánosnak és mások Illésnek, mások pedig egynek a próféták közül.”

²⁹ καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτοῦς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ χριστός.

És ő megkérdezte őket: „Ti pedig kinek mondotok engem?” (mit mondtok, ki vagyok én?) Felelve Péter mondja neki: „Te vagy a Krisztus.”

³⁰ καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.

És keményen felszólította őket, hogy senkinek se mondják el ezt róla.

³¹ Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι.

És kezdte tanítani őket: kell, hogy az Emberfia sokat szenvedjen, és hogy elvetessék a vénektől és a főpapoktól és az írástudóktól, és hogy megölessék, és hogy három nap után feltámadjon.

³² καὶ παρησιᾶ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ.

És nyíltan (őszintén) beszélt a szót (a tanítást). És Péter maga mellé véve (félrevonva) őt, elkezdte erőteljesen figyelmeztetni (megróni) őt.

³³ ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

De ő megfordulva és látva a tanítványait erőteljesen figyelmeztette (megróta) Pétert és mondja: „Távozz mögém, Sátán, mert nem az Isten dolgai szerint, hanem az emberek dolgai szerint gondolkodsz (mert nem Isten dolgaival vagy elfoglalva, hanem az emberekével).”

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

És odahívva magához a tömeget a tanítványaival együtt, mondta nekik: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, és vegye fel keresztjét, és kövessen engem.”

35 ὅς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν ὅς δ’ ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου σώσει αὐτήν.

„Ugyanis aki meg akarja menteni az életét, el fogja veszíteni azt, aki pedig el fogja veszíteni az életét miattam és az evangélium miatt, meg fogja menteni azt.”

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

27 ET EGRESSUS EST IESUS ET DISCIPULI EIUS IN CASTELLA CAESAREAE PHILIPPI; ET IN VIA INTERROGABAT DISCIPULOS SUOS DICENS EIS: “QUEM ME DICUNT ESSE HOMINES?”.

27 **Ezután Jézus elment tanítványaival Fülöp Cezáreájának környékére. Útközben megkérdezte tanítványait: "Kinek tartanak engem az emberek?"**

27 Jézus ezután elment tanítványaival Fülöp Cézáreájának falvaiba. Az úton megkérdezte tanítványait: »Kinek tartanak engem az emberek?«

27 ***Jézus elindult tanítványaival a Fülöp Cézáreája környékén fekvő falvakba. Útközben megkérdezte tanítványait: „Kinek tartanak engem az emberek?”***

27 *És elméne Jézus és az ő tanítványai Cézárea Filippi falvaiba; és útközben megkérde az ő tanítványait, mondván nekik: Kinek mondanak engem az emberek?*

27 Jézus tanítványaival együtt Caesarea Philippi falvaiba indult. Útközben megkérdezte tanítványaitól: – Kinek mondanak engem az emberek?

28 QUI RESPONDERUNT ILLI DICENTES: “IOANNEM BAPTISTAM, ALII ELIAM, ALII VERO UNUM DE PROPHETIS”.

28 **Azok így válaszoltak: "Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások valamelyik prófétának."**

28 Ők azt felelték neki: »Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, mások pedig egynek a próféták közül.«

²⁸ ***Azok így válaszoltak: „Van aki keresztelő Jánosnak, van aki Illésnek, van aki valamelyik prófétának.”***

²⁸ *Ők pedig felelének: Keresztelő Jánosnak; és némelyek Illésnek; némelyek pedig egynek a próféták közül.*

²⁸ Így feleltek: – Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások egynek a próféták közül.

²⁹ ET IPSE INTERROGABAT EOS: “VOS VERO QUEM ME DICITIS ESSE?”. RESPONDENS PETRUS AIT EI: “TU ES CHRISTUS”.

²⁹ **Erre megkérdezte tőlük: "Hát ti mit mondotok, ki vagyok?" Péter válaszolt: "A Messiás vagy."**

²⁹ Erre megkérdezte őket: »És ti kinek tartotok engem?« Péter felelt neki: »Te vagy a Krisztus.«

²⁹ **Ő tovább kérdezte: „Hát ti kinek tartotok engem?” Mire Péter így válaszolt: „Te vagy a Messiás.”**

²⁹ *És ő monda nékik: Ti pedig kinek mondotok engem? Felelvén pedig Péter, monda neki: Te vagy a Krisztus.*

²⁹ Tovább kérdezte őket: – Hát ti kinek mondotok engem? Péter így válaszolt neki: – Te vagy a Messiás!

³⁰ ET COMMUNATUS EST EIS, NE CUI DICERENT DE ILLO.

³⁰ **A lelkükre kötötte, hogy ne szóljanak róla senkinek.**

³⁰ *Ő ekkor a lelkükre kötötte, hogy ezt senkinek se mondják el róla.*

³⁰ **Akkor lelkükre kötötte, hogy ezt senkinek se mondják el róla.**

³⁰ *És rájuk parancsola, hogy senkinek se szóljanak felőle.*

³⁰ Ekkor rájuk parancsolt, hogy senkinek se beszéljenek róla.

³¹ ET COEPIT DOCERE ILLOS: “OPORTET FILIUM HOMINIS MULTA PATI ET REPROBARI A SENIORIBUS ET A SUMMIS SACERDOTIBUS ET SCRIBIS ET OCCIDI ET POST TRES DIES RESURGERE”;

³¹ **Ezután arról beszélt nekik, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad.**

³¹ Ezután elkezdte őket tanítani arra, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie. El kell, hogy vessék a vének, a főpapok és az írástudók, meg kell, hogy öljék, és három nap múlva föl kell támadnia.

³¹ **Ettől fogva arra kezdte oktatni őket, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók elvetik és megölik, de harmadnapra föltámad.**

³¹ *És kezdé őket tanítani, hogy az ember Fiának sokat kell szenvedni, és megvettetni a vénektől és a főpapoktól és írástudóktól, és megöletni, és harmadnapra feltámadni.*

³¹ És tanítani kezdte őket, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, és hogy a vének, a főpapok és az írástudók el kell hogy vessék és meg kell hogy öljék; de harmadnapon fel kell támadnia.

³² ET PALAM VERBUM LOQUEBATUR. ET APPREHENDENS EUM PETRUS COEPIT INCREPARE EUM.

³² **Ezt egészen nyíltan megmondta. Erre Péter félrevonta, és szemrehányást tett neki.**

³² Egész nyíltan mondta el nekik ezt a dolgot. Ekkor Péter félrehívta őt, és kezdte lebeszélni.

³² **Egész nyíltan beszélt minderről. Péter ekkor félrehívta és szemrehányást tett neki.**

³² *És ezt nyilván mondja vala. Péter pedig magához vonván őt, kezdé dorgálni.*

³² Minderről nyíltan beszélt. Péter ekkor félrevonta, és ellenkezni kezdett vele.

³³ QUI CONVERSUS ET VIDENS DISCIPULOS SUOS COMMUNATUS EST PETRO ET DICIT: “VADE RETRO ME, SATANA, QUONIAM NON SAPIS, QUAE DEI SUNT, SED QUAE SUNT HOMINUM”.

³³ **De ő hátrafordult, ránézett tanítványaira, s így korholta Pétert: "Távozz mögém sátán, mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével."**

³³ De ő megfordult, a tanítványaira tekintett, és megdorgálta Pétert ezekkel a szavakkal: »Távozz előlem, Sátán! Mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével.«

³³ **De ő hátrafordult, tanítványaira nézett és így korholta Pétert: „Takarodj előlem, sátán! Emberi módon és nem Isten tervei szerint gondolkodol.”**

³³ *És ő megfordulván és az ő tanítványaira tekintvén, megfeddé Pétert, mondván: Távozz tőlem Sátán, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.*

³³ Ő azonban megfordult, s látva tanítványait ráparancsolt Péterre: – El innét, sátán, mert nem úgy gondolkodol, mint Isten, hanem ahogy az emberek!

³⁴ ET CONVOCATA TURBA CUM DISCIPULIS SUIS, DIXIT EIS: “SI QUIS VULT POST ME SEQUI, DENEGET SEMETIPSUM ET TOLLAT CRUCEM SUAM ET SEQUATUR ME.

³⁴ **Összehívta a népet és tanítványait, s így szólt hozzájuk: "Ha valaki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen.**

³⁴ Azután magához hívta a tömeget a tanítványaival együtt, és azt mondta nekik: »Aki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl keresztjét és kövessen engem.

³⁴ ***Ezután magához hívta tanítványaival együtt a népet és így szólt hozzájuk: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem.***

³⁴ *A sokaságot pedig az ő tanítványaival együtt magához szólítván, monda nekik: Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem.*

³⁴ Ekkor magához hívta a sokaságot tanítványaival együtt, és ezt mondta nekik: – Ha valaki követni akar engem, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét, és kövessen!

³⁵ QUI ENIM VOLUERIT ANIMAM SUAM SALVAM FACERE, PERDET EAM; QUI AUTEM PERDIDERIT ANIMAM SUAM PROPTER ME ET EVANGELIUM, SALVAM EAM FACIET.

³⁵ **Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti. Aki elveszíti értem és az evangéliumért, az megmenti életét.**

³⁵ Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, aki pedig elveszíti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt.

³⁵ ***Aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, de aki értem és az evangéliumért elveszíti életét, megmenti azt.***

³⁵ *Mert valaki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt; valaki pedig elveszti az ő életét értem és az evangéliumért, az megtalálja azt.*

³⁵ Mert aki meg akarja menteni életét, az elveszti, aki pedig elveszti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt.

1.3. BEHATÁROLÁS

A szakasz a tizenhat fejezetből álló Márk-evangélium közepén helyezkedik el. Ilyen értelemben kiemelkedő helyen áll a művön belül. A betszaidai vak meggyógyítását követően (Mk 8,22-26) Péter hitvallásáról (Mk 8,27-30), Jézus szenvedésének és feltámadásának az első meghirdetéséről s Péter reakciójáról (Mk 8,31-33), illetve ennek kapcsán a helyes tanítványi magatartásról (Mk 8,34-38) számol be az evangélista.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Márk hangsúlyozni kívánja, hogy:

– fontos feltenni a kérdést: „Kicsoda Jézus?” Hiszen nem mindenki tudja a helyes és a teljes választ. Ő több, mint Keresztelő János (Mk 1,7), mint Illés (Mk 9,11- 13), mint valamely más próféta. Jézus a Messiás, a Krisztus, vagyis a Felkent, ahogy Péter megvallja (Mk 8,29).

– a tanítványnak állandóan a Mester nyomában kell járnia, figyelve az ő szavára, tetteire, hogy egyre mélyebben, teljesebben ismerje meg őt. Vagyis,

hogyan ne a saját elképzeléseit „erőltesse” Jézusra, hanem, hagyja, hogy az Úr feltárja önmagát neki.

– a tanítványi lét ilyen értelemben folyamatos úton levést, küzdelmes fejlődést, alázatos Krisztus-követést jelent, ahol mindig a Mester megy elől, s utána a tanítvány. Jézus Krisztus követésének a jutalma pedig az üdvösség, az örök élet.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ὀπίσω μου (*opiszó mú*): ’mögém, utánam’ (Mk 8,33-34)

Jézus ezzel a kifejezéssel hangsúlyozza, hogy, aki követni akarja őt, annak mindig őutána kell mennie. A tanítvány feladata az, hogy hagyja a Mesterét elől menni, s maga pedig őutána menjen. E felszólítás emlékezteti Simon Pétert az első meghívásukra is, amikor Andrással, Jakabbal és Jánossal először kezdték el követni Jézust (Mk 1,17.20), s ezáltal a kezdeti lelkesedést szítja fel bennük. Ugyanakkor rádöbben a apostolt arra is, hogy ne menjen Jézus elé, vagyis ne Péter szabja meg az Úrnak, hogy mit tegyen, mit mondjon, hanem kövesse a Mestert alázatos bizalommal (Mk 8,33). Ezt kétszeresen is nyomatékosítja az evangélista azáltal, hogy maga a „követni” ige is jelenti a valaki után való menetelt, de ezt kiegészíti ezzel az előljárószerű szerkezettel is, amelynek a jelentése: „mögém, utánam” (Mk 8,34).

ἀπαρνησάσθω (áparnészászthó) (Mk 8,34): ’megtagadni’

A kifejezés négyszer fordul elő a Márk-evangéliumban: egyszer a tanítvány maga (Mk 8,34), háromszor pedig Jézus a megtagadás tárgya (Mk 14,30-31.72). Érdekes, hogy mindegyik alkalommal a Mesterrel való párbeszéd során hangzik el: Jézus arra hívja a tanítványokat, hogy tagadják meg magukat (Mk 8,34), majd a Péterrel való beszélgetésében utal arra, hogy Simon Péter meg fogja őt tagadni, aminek kapcsán az apostol hevesen tiltakozik (Mk 14,30-31). Végül pedig a tagadás után Péternek eszébe jutnak Jézusnak ezek a szavai, amelynek következtében bűnbánata jeleként sírni kezd (Mk 14,72). Az első igehely a tanítványi ideált mutatja tehát, a másik három pedig azt a fejlődési utat sejteti, amin keresztül Péter eljut majd önmaga megtagadására Jézusért és az evangéliumért (Mk 8,35; Mk 10,29).

Vagyis ennek fényében az önmagunk megtagadása, a saját kereszt felvétele, illetve az életünk elvesztése (Mk 8,34-35) nem életellenes cselekedetet jelent, hanem azt, hogy nem önmagunkat, saját erőnket, elképzeléseinket állítjuk középpontba, hanem elismerve törekénységünket, bűnbánattal az Úrra bízunk magunkat, s az ő szavai és tettei (Mk 8,31) szerint kívánjuk értelmezni, rendezni és élni keresztény életünket.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

Mk 1,15 és mondta: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban!”

Mk 1,34 Sok beteget meggyógyított különféle betegségekből, és sok ördögöt kiűzött, de nem engedte őket szóhoz jutni, mert tudták, hogy kicsoda.”

Mk 6,14 Heródes király is hallott róla, hiszen messze elterjedt nevének a híre. Azt gondolta, Keresztelő János támadt fel a halálból, azért van benne csodatevő erő.

Mk 9,9-10 A hegyről lejövet megparancsolta nekik, hogy ne mondják el senkinek, amit láttak, amíg az Emberfia fel nem támad a halálból. A parancsot megtartották, de maguk közt megvitatták, hogy mit jelenthet: A halálból feltámad.

Mk 9,31-32 Megmondta nekik, hogy az Emberfiát az emberek kezére adják, megölik, de azután hogy megölik, harmadnapra feltámad. Nemigen értették ugyan a szavait, de nem merték kérdezgetni.

Mk 10,32-34 Úton voltak Jeruzsálem felé. Jézus elől ment, ők pedig csodálkoztak, követői meg féltek. Ismét magához hívta a tizenkettőt, és arról kezdett nekik beszélni, ami vele történni fog: „Íme, fölme gyünk Jeruzsálembe, és az Emberfiát átadják a főpapoknak és írástudóknak. Halálra ítélik, és átadják a pogányoknak. Kicsúfolják, leköpdösik, megostorozzák és megölik, de harmadnapra feltámad.”

Mk 12,10 Nem olvastátok az Írást: A kő, melyet az építők elvetettek, szegletkövé lett.

Mk 14,61 De ő hallgatott és nem felelt semmit. A főpap újra kérdezte, és ezt mondta: „Te vagy a Messiás, az áldott (Isten) Fia?”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 4,10 Jézus elutasította: „Távozz, ördög! Meg van írva: Uradat, Istenedet imádd, s csak neki szolgálj!”

Mt 8,4 Ekkor Jézus ezt mondta neki: „Vigyázz, ne mondd el senkinek, hanem menj, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel a Mózes rendelte áldozatot bizonyosságul!”

Mt 10,38 Aki nem veszi vállára a keresztyét, s nem követ, nem méltó hozzám.

Mt 10,39 Aki meg akarja találni életét, elveszíti; aki azonban elveszíti értem életét, az megtalálja.

Mt 16,13-20 Amikor Jézus Fülöp Cezáreájának vidékére ért, megkérdezte tanítványaitól: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, Jeremiásnak vagy valamelyik másik prófétának.” Jézus most hozzájuk fordult: „Hát ti mit mondtok, ki vagyok?” Simon Péter válaszolt: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.” Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám. Én is mondom neked: Péter vagy, erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt. Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkösz a

földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldasz a földön, a mennyben is fel lesz oldva.” Aztán lelkére kötötte tanítványainak, ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.

Mt 16,21-23 Ettől kezdve Jézus jelezni kezdte tanítványainak: Jeruzsálembe kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, megölik, de harmadnap feltámad. Péter félrevonta, és szemrehányást tett neki ezekkel a szavakkal: „Isten mentsen, Uram! Ilyesmi nem történhet veled.” Megfordult és rászólt: „Távozz tőlem, sátán! Botránkoztatsz, mert nem arra van gondod, amit az Isten akar, hanem arra, amit az emberek akarnak.”

Mt 16,24-28 Ezután Jézus így szólt tanítványaihoz: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen. Aki meg akarja menteni életét, elveszíti, aki azonban értem elveszíti, az megtalálja. Mi haszna van az embernek, ha az egész világot megszerzi is, de lelke kárát vallja? Mit is adhatna az ember cserébe a lelkéért? Eljön ugyanis az Emberfia Atyja dicsőségében, angyalai kíséretében, és megfizet mindenkinek a tettei szerint. Bizony mondom nektek: az itt állók közül némelyek nem halnak meg, amíg meg nem látják az Emberfiát, amint eljön országában.”

Mt 21,42 Erre Jézus azt kérdezte: „Sose olvastátok az Írásban: A kő, amelyet az építők elvetettek, szegletkövé lett. Az Úr tette azzá, s ez csodálatos a szemünkben.”

Lk 9,18-21 Amikor egyszer egyedül imádkozott, csak tanítványai voltak ott vele, megkérdezte tőlük: „Kinek tartanak engem az emberek?” Ezt válaszolták: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van aki Illésnek, mások szerint a régi próféták közül támadt fel valaki.” Most hozzájuk fordult: „Hát ti?” Péter válaszolt: „Az Isten Fölkentje vagy.” Rájuk parancsolt, hogy ezt ne mondják el senkinek.

Lk 9,22 „Mert – mondta – az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók nem ismerik el, megölik, de harmadnap feltámad.”

Lk 9,23-27 Amikor az egész néphez szólt, ezt mondta: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét mindennap és úgy kövessen. Mert aki életét meg akarja menteni, elveszíti. Aki meg elveszíti értem az életét, az megmenti. Mert mi haszna van belőle az embernek, ha megszerzi akár az egész világot is, de maga elpusztul vagy súlyos kárt szenved? Aki ugyanis szégyell engem és tanításomat, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor majd eljön a maga és az Atya, meg a szent angyalok dicsőségében. Igazán mondom nektek, hogy azok közül, akik itt állnak, némelyek nem halnak meg, míg meg nem látják az Isten országát.”

Lk 14,27 Aki nem veszi fel keresztjét és nem követ, nem lehet a tanítványom.

Jn 6,67-71 Jézus azért a tizenkettőhöz fordult: „Ti is el akartok menni?” Simon Péter felelt neki: „Uram, kihez mennénk? Tiéd az örök életet adó tanítás. Mi hittünk és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje.” Jézus így válaszolt: „Nem tizenkettőtöket választottam ki? De egyikőtök ördög.” Júdást értette rajta, az iskarióti Simon fiát. Mert ő lett az árulója, egy a tizenkettő közül.

Jn 10,24 A zsidók körülvették, és kérdezték tőle: „Meddig tartasz még bizonytalanságban minket? Ha te vagy a Messiás, mondd meg nekünk nyíltan.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Zsolt 118,22 A kő, amit az építők elvetettek, szegletkővé lett.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aranyszájú Szent János: Krisztus Urunk az Ő követését illetően 3 dolgot húz alá: megtagadni magunkat, felvenni a keresztet, és Őt követni. De mit is jelentenek ezek? Vegyük sorra őket! Megtagadni magunkat. Fontos különbséget kell tenni: nem letagadni kell magunkat, hanem megtagadni. Nem azt jelenti, hogy hanyagoljuk el testünket, ne együnk, ne igyunk, vagy ha betegek vagyunk, akkor maradjunk úgy, ne keressünk orvost. Magamat megtagadni azt fejezi ki, hogy tudjak az Úrra hagyatkozni, tudjam magam az Ő akaratára rábízni! Az Ő követésében ne azt keressem, hogy mi az, ami nekem a legkényelmesebb, legegyszerűbb, leggazdagabb, stb., hanem azt keressem, amit maga az Úristen kíván tőlem!

Felvenni a keresztet. Olyan feladat ez, amelyet nem csak egyszer vagy kétszer kell megtenni. Végigkíséri életünket, mindennap újra és újra vállalni kell. Mi ez a kereszt? Az Úr akaratának teljesítése nincs kereszt nélkül. Ha leteszed keresztet, elszakadtál akaratának teljesítésétől. Fogadd el keresztet és vállald hivatásodat!

Kövessen engem! Ez a pont az előzőnek a folytatása. Mindenben követnünk kell Őt, a szenvedésben is. Itt jelenik meg a keresztthordozás. Sokan szenvednek olyanok is, akik nem követik Krisztust. Mi következik ebből? A szenvedésnek csupán önmagában nincs értéke, de felajánlva már van, Krisztusért viselve már van.

Krisztusért magunkat megtagadni, Krisztusért a keresztet felvenni, Krisztusért vállalni minden örömet és megpróbáltatást. Krisztus Urunk ad mindezeknek értéket és értelmet.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

713. A Messiás vonásai főként a Szolga énekeiben nyernek kinyilatkoztatást. Ezek az énekek hirdetik Jézus szenvedésének értelmét és megjelölik a módot, ahogyan Ő ki fogja árasztani a Szent Lelket, hogy életet adjon a sokaságnak: nem kívülről, hanem „a mi szolgálai alakunkat magára öltve” (Fil 2,7). Magára véve a mi halálunkat, tudja közölni velünk az Ő Lelkét, aki az életé.

714. Ezért kezdi Krisztus a Jó Hír hirdetését Izajás ezen sorainak magáévá tételével (Lk 4,18–19):

„Az Úr Lelke rajtam;
mert fölkent engem,
hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,
elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak az elbocsátást,

és a vakoknak a látást,
 hogy elküldjem a megtörteket az elbocsátásban,
 és hirdessem az Úr kedves esztendejét.”

715. A közvetlenül a Szentlélek elküldésére vonatkozó profétai szövegek olyan jövendölések, amelyekben Isten népének szívéhez szól az Ígéretek nyelvén, a szeretet és a hűség hangnemében, aminek beteljesülését Szent Péter fogja kikiáltani pünkösöd reggelén. Ezen ígéretek szerint „az utolsó időkben” az Úr Lelke meg fogja újítani az emberek szívét azáltal, hogy beléjük vési az új Törvényt; Ő fogja összegyűjteni a szétszórt és megosztott népeket, és megbékélteti őket; az első teremtetést átformálja, és ott az emberekkel fog lakni Isten békességben.

716. A „szegények”, az alázatosak és szelídek népe, akik teljesen ráhagyatkoztak Isten titokzatos terveire – azok népe, akik várják az igazságot, de nem az emberektől, hanem a Messiástól –, a Szentlélek nagy és titokzatos műve végig az ígéretek idején Krisztus eljövételének előkészítésére. A Lélek által megtisztított és megvilágosított szívük értéke a zsoltároknak mutatkozik meg. Ezekben a szegényekben az Úr Lelke „tökéletes népet” készít.

440. Jézus elfogadta Péter hitvallását, aki őt Messiásnak ismerte el, de közvetlen utána meghirdette az Emberfiára váró szenvedést. Messiási királyságának igazi tartalmát az Emberfiának – „aki alászállott a mennyből” (Jn 3,13)– transzcendens mivoltában és a Szenvédő Szolga megváltó küldetésében tárta föl: „Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másoknak, és odaadja életét váltságul sokakért” (Mt 20,28). Ezért királyságának igazi értelme csak a kereszt magasságában nyilvánult meg. Csak a föltámadás után hirdethette Péter Isten népe színe előtt az Ő messiási királyságát: „Tudja meg hát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy Isten Úrrá és Krisztussá tette Őt, ezt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek!” (ApCsel 2,36).

571. Krisztus keresztféne és föltámadásának húsvéti misztériuma a központjában áll annak az örömhírnek, melyet az apostoloknak, és utánuk az Egyháznak hirdetni kell a világban. Isten üdvözítő terve Fiának, Jézus Krisztusnak megváltó halálában „egyszer s mindenkorra” (Zsid 9,26) beteljesedett.

572. Az Egyház hű marad az „összes Írások” azon értelmezéséhez, melyet maga Jézus mind húsvétja előtt, mind húsvétja után adott: „Vajon nem ezeket kellett-e elszenvednie a Krisztusnak és bemennie dicsőségébe?” (Lk 24,26). Jézus szenvedése történeti formát öltött azáltal, hogy elvetették „a vének, a főpapok és az írástudók” (Mk 8,31), akik kiszolgáltatták „Őt a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megostorozzák és keresztre feszítsék” (Mt 20,19).

601. Ezt az „Igaz Szolga” megölésére irányuló isteni tervet az Írás előre hirdette mint az egyetemes megváltás misztériumát, azaz az embereket a bűn rabszolgaságából kiszabadító megváltását. Szent Pál egy hitvallásban, amelyről azt mondja, hogy úgy „kapta”, megvallja, hogy „Krisztus meghalt a bűneinkért az Írások szerint” (1Kor 15,3). Krisztus megváltó halála egész különlegesen teljesíti be a szenvedő Szolgáról szóló jövendölést. Maga Jézus életének és halálának értelmét a szenvedő Szolga fényében

mutatta meg. Föltámadása után az Írásoknak ezt az értelmezését adta az emmauszi tanítványoknak, majd maguknak az Apostoloknak.

618. A kereszt Krisztusnak, az Isten és az ember közötti egyedüli közvetítőnek az egyetlen áldozata. Mivel azonban megtestesült isteni személyében „valamiképpen minden emberrel egyesült”, „mindenkinek föl kínálja a lehetőséget, hogy Istennél ismert módon (...) társuljon ehhez a húsvéti misztériumhoz”. Hívja Apostolait, hogy vegyék föl keresztjüket és kövessék Őt, mert Ő szenvedett értünk, példát hagyván nekünk, hogy kövessük nyomdokait. Ő ugyanis megváltó áldozatához azokat is társítani akarja, akik annak első kedvezményezettjei. Ez valósul meg legfelső fokon az Ő Anyjának személyében, aki mindenkinél bensőségesebben társult megváltó szenvedésének misztériumához.

„A paradicsomnak ez az egyetlen és igazi lépcsője, a kereszten kívül nincs semmi, amin föl lehetne menni az égbe.”

2044. A megkeresztelt emberek hűsége elsődleges föltétele az evangélium hirdetésének és az Egyház küldetésének a világban. A keresztény élet tanúságának kell hitelesítenie az üdvösség üzenetét, hogy igazságának és ragyogásának ereje az emberek előtt megmutatkozhasson. „A keresztény élet tanúságtételének és a természetfölötti lelkiülettel végzett jócselekedeteknek van ereje ahhoz, hogy a hithez és Istenhez vonzzák az embereket.”

2045. A keresztények, mivel tagjai a Testnek, melynek Krisztus a feje, meggyőződésük és erkölcsaik állhatatosságával hozzájárulnak az Egyház épüléséhez. Az Egyház hívei életszentsége által gyarapodik, növekszik és terjed mindaddig, amíg hívei „meglett emberré nem lesznek, elérvén a krisztusi nagykorúságot” (Ef 4,13).

2046. Krisztus szerinti életükkel a keresztények siettetik Isten országának eljövetelét, mely „az igazságosság, a szeretet és a béke országa”. De emiatt nem hanyagolják el világi feladataikat, hanem Mesterükhöz hűségesen, becsülettel, türelemmel és szeretettel teljesítik azokat.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MISSIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

23. A missziós parancs eltérő változatai tartalmazznak ugyan közös vonásokat és mindegyik rendelkezik sajátos jellemzőkkel, de két azonos elem mindegyik elbeszélésben megtalálható. Mindenekelőtt az apostoloknak adott parancs egyetemes jellege: „Minden népet” (Mt 28,19); „az egész világra, minden teremtménynek” (Mk 16,15); „minden népet” (Lk 24,27); „egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8). Aztán az Úrtól kapott biztosítékot, hogy ennek a feladatnak teljesítésekor nem maradnak egyedül, hanem erőt és segítséget kapnak küldetésük teljesítésére. Ez a Lélek jelenléte és ereje, valamint Jézus szüntelen jelenléte: „Ők elmentek, és mindenütt hirdették az evangéliumot. Az Úr velük volt munkájukban” (Mk 16,20).

Ami a parancs különböző változatait illeti, Márk a missziót igehirdetésként fogja fel: „Hirdessétek az Evangéliumot” (Mk 16,15). Az evangélista célja az, hogy rábírja az

olvasót Péter hitvallásának megismétlésére: „Te vagy a Messiás”! (Mk 8,29) és annak megvallására, amit a római százados Jézus kereszthalálakor mondott: „Valóban, ez az ember Isten Fia volt” (Mk 15,30). Máténál a missziós jelleg az Egyház intézményéhez és tanrendszeréhez tartozik (vö. Mt 28,19-20; 16,18): nála a megbízatás azt jelenti, hogy az Egyház az Evangéliumot a katekézis során egyházi és szentségi jellegével hirdesse. Lukács a küldetést mintegy tanúságtételnek tekinti, elsősorban a feltámadás melletti tanúságtételnek (vö. Lk 24,48; ApCsel 1,8). A misszionáriust arra szólítja, hogy higgyen az Evangélium átalakító erejében, és hirdesse azt, amit Lukács jól megvilágít, vagyis az odafordulást Isten szeretetéhez és irgalmához, és az eljutást a minden rossz gyökerétől, azaz a bűntől való teljes szabadság megtapasztalásához.

Csak János szól kifejezetten „parancsról”, ami a küldetéssel azonos értelmű, összekapcsolva a tanítványok szétküldését azzal a küldetéssel, amit Jézus kapott az Atyától: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek titeket” (Jn 20,21). Jézus így szól az Atyához: „Amint te a világba küldtél, úgy küldöm én is őket a világba” (Jn 17,18). János egész evangéliumának missziós jellege a „főpapi imában” jut kifejeződésre: „Az az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedüli igaz Istent, és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3). A küldés végső értelme: részesíteni abban a közösségben, amely az Atya és a Fiú között van. A tanítványoknak egységben kell élniük egymás között, megmaradva az Atyában és a Fiúban, hogy a világ felismerje és higgyen (vö. Jn 17,21-23). Ez a jellegzetesen missziós szöveg elsősorban arra mutat rá, hogy mi inkább azáltal vagyunk misszionáriusok, hogy mint Egyház létezőnk, amely a szeretet egységében él, semmint szavainkkal vagy tetteinkkel.

A négy evangélium tehát a missziós küldetés alapvető azonos jegyei mellett néhány különbséget is felmutat, amelyek az első keresztény közösségek eltérő tapasztalatait és körülményeit tükrözik. Ez is a Szentlélek indításának gyümölcse. Arra buzdít, hogy vegyük figyelembe a missziós karizmák sokféleségét, valamint a helyek és életkörülmények különbözőségét. De mindegyik evangélista hangsúlyozza, hogy a tanítványok küldetése együttműködés Krisztus küldetésével: „És én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20). Ezért a misszió nem emberi képességeken alapszik, hanem a feltámadt Úr hatalmán.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA VERITATIS SPLENDOR KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

66. Kétségtelen, hogy a keresztény erkölcsstan már bibliai gyökereiben is elismeri egy alapvető választás különös jelentőségét, mely minősíti az erkölcsi életet és gyökerében határozza meg a szabadságot Isten színe előtt. De ez a hit választása, a hitbeli engedelmesség (vö. Róm 16,26), „mellyel az ember teljesen szabadon Istenre hagyatkozik „az akarat és az értelem teljes engedelmességét nyújtván feléje”.[68] Ez a hit, mely „a szeretet által tevékeny”, (Gal 5,6) az ember bensejéből, a „szívéből” (vö. Róm 10,10) ered, és arra hivatott, hogy a cselekedetekben hozzon gyümölcsöt. (vö. Mt 12,33-35; Lk 6,45; Róm 8,5-8; Gal 5,22) A Tízparancsolatban a parancsolatok élén áll az alapvető formula: „Én vagyok az Úr, a te Istened” (Kiv 20,2), mely a sokféle részleges parancsolat eredeti értelmét kifejezve a szövetség erkölcsének sajátos arculatot, egységet és mélységet biztosít. Izrael alapvető választása tehát az alapvető parancsra vonatkozik (vö. Józ 24,14-25; Kiv 19,3-8; Mik 6,8). Az Újszövetség erkölcsének kezdetén is ott áll Jézus

alapvető fölszólítása a „követésére” – a gazdag ifjúhoz is így szól: „Ha tökéletes akarsz lenni, ... jöjj és kövess engem” (Mt 19,21) –, erre válaszol a tanítvány egy radikális döntéssel és választással. A talált kincs és igazgyöngy, melyért az ember eladja mindenét, amije van, evangéliumi példázatai beszédes és hatásos képei annak a föltétlen és radikális választásnak, melyet Isten országa megkíván. Követése választásának radikális voltát Jézus csodálatosan fejezi ki: „Aki meg akarja menteni az életét, elveszíti azt; de aki elveszíti az életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt.” (Mk 8,35)

Jézus „jöjj és kövess engem” fölszólítása az emberi szabadságnak szól, és azt a lehető legnagyobb módon fölmagasztalja, ugyanakkor tanúsítja hit és a döntések igazságát és kötelező voltát, s ezeket lehet optio fundamentalisnak nevezni. Az emberi szabadság hasonló fölmagasztalását találjuk Szent Pál szavaiban: „Ti, testvérek, a szabadságra vagytok hivatva” (Gal 5,13). De az apostol azonnal hozzátesz egy súlyos figyelmeztetést: „Csak e szabadság ne legyen indoka a test szerinti életnek.” Ebben az intelemben előbbi szavai visszhangzanak: „Ezzel a szabadsággal Krisztus szabadított meg minket; álljatok hát szilárdan, és ne engedjétek, hogy újra rátok rakják a rabszolgaság igáját.” (Gal 5,1) Pál apostol éberségre int: a szabadságra mindig leselkedik a rabszolgaság. És ez főként a hitet érinti – amennyiben optio fundamentalis, melyet a fent említett irányzatok elszakítanak a konkrét cselekedetek választásától.

XVI. BENEDEK PÁPA DEUS CARITAS EST KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

6. Hogyan kell gyakorlatilag elképzelnünk ezen fölemelkedés és tisztulás útját? Hogyan kell megélni a szeretetet, hogy emberi és isteni ígéretei beteljesüljenek? Az első fontos eligazítást az Énekek énekében találhatjuk meg, az Ószövetség egyik, a misztikusok által nagyon jól ismert könyvében. A mai általános felfogás szerint a költemények, melyek e könyvben találhatóak, eredetileg szerelmi énekek; esetleg egy konkrét izraelita menyegzőre írták, s rendeltetésük a házastársi szeretet dicsőítése volt. Emellett nagyon sokatmondó, hogy a könyvben két különböző szó szerepel a „szeretet” jelzésére.

Az egyik a „dodim”, egy többes számú szó, mely a még bizonytalan, határozatlanul kereső szeretetet jelenti. Később ezt a szót az „ahaba” váltja föl, melyet az Ószövetség görög fordításában a hasonlóan hangzó agapéval fordítottak, és – miként láttuk – a bibliai értelemben vett szeretet sajátos szava lett. A még kereső és meghatározatlan szeretettel szemben az ahaba/agapé a szeretetnek azt a megtapasztalását fejezi ki, mely valóban fölfedezte a másikat, és legyőzi az önzésnek korábban világosan uralkodó vonásait. Most már a szeretet, törődés a másikkal és aggodás a másikért. A szeretet többé már nem önmagát – a boldogság részességében való elmerülést –, hanem szerelmesének a javát akarja: lemondássá válik, áldozatkészséggé válik, sőt akarja ezeket.

A szeretet fölemelkedéséhez és belső tisztulásához hozzátartozik, hogy a szeretet most már véglegességet akar, mégpedig kettős értelemben: a kizárólagosság értelmében – „csak ez az egy ember” –, és az „örökre” értelmében. Az egész létezését átfogja, minden dimenziójával együtt, az idő dimenziójában is. Ez nem is történhet másképp, mert a szeretet ígérete a véglegességre irányul: a szeretet az örökkévalóságra irányul. Igen, a szeretet „eksztázis”, de nem a mámorító pillanat értelmében ekstázis, hanem úgy, hogy állandó út a magába zárkózó én-ből az én szabad elajándékozására, az önátadásra, s éppen ezáltal önmaga megtalálására, sőt Isten megtalálására: „Aki meg akarja menteni

az életét, el fogja veszíteni; aki pedig elveszíti, meg fogja azt találni” (Lk 17,33) – mondja Jézus. E szavak több változatban visszatérnek az evangéliumokban (vö. Mt 10,39; 16,25; Mk 8,35; Lk 9,24; Jn 12,25). Jézus e szavakkal a saját útját írja le, mely a kereszten át a föltámadásba visz – a búzaszem útját, amely a földbe esik és meghal, és így hoz bő termést; de saját áldozatának és az abban tökéletessé váló szeretetének központja felől nézve a szeretet és általában az emberi lét lényegét is leírja.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az Úrra való ráhagyatkozás és az ő követése már megjelenik az *első könyörgésben* és az *olvasmányban* (Iz 50,5-9a), illetve a *válaszos zsoltárban* is (Zsolt 114,1-6.8-9): „Urunk, (...) engedd megéreznünk irgalmas jószágodat, hogy egész szívvel szolgáljunk neked.”, „Isten, az Úr megnyitotta fületem. Én nem álltam ellen, és nem hátráltam meg.”, „Az Úr színe előtt járok, az élők földjén.” Az ő követése azt jelenti, hogy vállaljuk érte a megpróbáltatásokat is és hűségesek maradunk hozzá, ahogy az *első olvasmányban* (Iz 50,5-9a) a próféta, az *evangéliumi szakaszban* (Mk 8,27-35) pedig Jézus mondja: „Hátamat odafordítottam azoknak, akik vertek, arcomat pedig azoknak, akik tépáztak. Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak és leköpdöstek.”, „Ha valaki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztyét, és kövessen.” A kereszthordozás az önmagunkról való lemondást és a mennyei Atya akaratának keresését s megcselekvését jelképezi. Alkalom arra, hogy szorosabb kapcsolatba kerüljünk Jézussal, aki maga is vállalta a kereszt hordozását, ahogy az *evangéliumban* (Mk 8,27-35) hangsúlyozza: „az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad”. Ezt a titkot énekli meg az *alleluja-vers* is (Gal 6,14): „Nincs másban dicsekvésem, mint az Úr keresztyében, általa a világ megfeszített számomra, és én a világ számára.” Továbbá a *hívek könyörgéseiben* is megjelenik markánsan ez, amelyekben azért imádkozunk, „hogy Jézus Krisztust követve szívesen vállaljuk mindennapi keresztyeinket.” Mindez az Úr Jézussal való bensőséges barátságunkat mélyíti el, amelynek a forrása az Oltáriszentségben való részesedésünk, amint az *áldozási ének* (vö. 1Kor 10,16) is fogalmaz: „Az áldás kelyhe, amelyet megáldunk, Krisztus vérében részesít; a kenyér pedig, amelyet megtörünk, az Úr testébe kapcsol.”

Végül a *szentlecke* (Jak 2,14-18) rámutat arra, hogy a hit akkor érett, ha belőle szeretet-cselekedetek fakadnak: „a hit is, ha tettek nem származnak belőle, magában holt dolog”. Az *evangéliumi epizód* (Mk 8,27-35) ehhez kapcsolódóan pedig azt emeli ki, hogy a hit egyrészt az Úr Jézus identitásának őszinte, személyes megvallását, másrészt pedig a vele való közösséget, az ő követését jelenti: „Péter válaszolt: >Te vagy a Messiás!< (...) Ha valaki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztyét, és kövessen. Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, de aki elveszíti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt.”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Vígadtam, mikor azt mondták nekem (624)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/224/gr/854/vigadtam-mikor-azt-mondottak-nekem-laetatus-sum

Adj békét (592)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/224/intr/853/adj-beket-da-pacem

GITÁROS ÉNEKEK

Sillye Jenő: A világnak Krisztus kell

<https://www.youtube.com/watch?v=MtcDaztngIQ>

Dax: Valaki mondta (02Valaki mondta.mp3)

<http://daxdalok.hu/Dalok/IstenTenyeren1984.zip>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Szalézi Szent Ferenc: A te kereszted

A te kereszted Isten örök bölcsessége ősidőktől fogva neked szemelte ki a te keresztedet: szívéből szakította édes ajándékkul. Mielőtt válladra bocsátott volna, szemügyre vette mindent látó fényel: átgondolta isteni értelemmel, vizsgálta bölcs igazságossággal; átmelengette szerető karjával, mindkét kezével mérte, tapintotta, nehogy milligrammnyival akár nehezebb, milliméternyivel netán nagyobb legyen. Aztán megáldotta legszentebb nevével és felkenete szívének szent kegyelmével: átítatta vigasznak olajával - majd rád nézett s mérte bátorságodat. Jajongna a fa a művész keze alatt, ha beszélni tudna: a végső éle azonban nem okozhat fájdalmat annak, ami élettelen. A te szíved él, nem csoda, ha belesajog a fájdalomba. Fogadd el! Az égből való hát ez a kereszt és a tied! Isten különös bizalmának jele és az ő mindig könyörülő szeretetének alamizsnája: az égbe vezető út jegye.

Szent Teréz imája

Hozzon a mai nap belső békét a számodra.
Bízz Istenben annyira, hogy tudd, pontosan ott vagy, ahol lenned kell.
Ne felejtse el a végtelen lehetőségeket, amelyek a hitből erednek.
Használd az adottságokat, amelyeket kaptál,
és add tovább a szeretetet, amely megadatott számodra.
Légy elégedett abban a tudatban, hogy Isten gyermeke vagy.
Legyen ez a tudat teljesen a tiéd,
és adja meg lelkednek a dal, a tánc, a hála és a szeretet szabadságát.
Ez mindannyiunké.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- A kapcsolatunkban Jézus megy-e elől vagy én? Őt követem-e, vagy a magam elképzeléseit akarom „ráerőltetni” a Mesterre?
- Hogyan tagadom meg magam? Hogyan veszem fel a keresztet és követem Krisztust?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Urunk, mindenség teremtő és gondviselő Istene, tekints reánk és engedd megéreznünk irgalmas jószágodat, hogy egész szívvel szolgáljunk neked. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy bátran maradjak mindig Szent Fiad mögött, s egyre jobban megismerve őt, kitartó hűséggel kövessem oda, ahová vezetni kíván engem. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Aki elveszíti életét értem és az evangéliumért, megmenti azt (Mk 8, 27-35)

(Forrás: Shutterstock)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Krisztus Urunk értelmet ad önmagam megtagadásának és keresztem hordozásának.
- Követhetem Jézus Krisztust.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Krisztus menjen előttem, én pedig őt kövessem.
- Minden nap tegyem fel magamnak a kérdést: „Kicsoda Jézus számomra?”, s hagyjam, hogy odavigyen engem, ahová ő szeretné!

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Évközi 24. vasárnap („B” év)
Borítófotó © Shutterstock

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Aranyszájú Szent János gondolatait a Bibbia dei Padri olasz nyelvű kiadvány alapján Rác Dávid fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Szalézi Szent Ferenc: A te kereszted – https://www.plebania.net/hittanterem/?op=view&k_id=601

Szent Teréz imája – <http://lelekemelo.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=1118245>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfallvi Ildikó, Rác Dávid, Rác Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2021

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu